

Att ge utlåtande till högsta förvaltningsdomstolen

STST 04.11.2024 § 330
599/11.01.00/2022

Beredning

Förvaltningsdirektör Elina Amnell-Holzhäuser

Högsta förvaltningsdomstolen har genom ett brev daterat 24.9.2024 begärt utlåtande från Lovisa stad i två besvärssärenden, dnr 652/2024 och 662/2024, som gäller beslut nr 141/2024 som Vasa förvaltningsdomstol meddelade 8.2.2024 och som gäller Lovisa Hamn Ab:s miljötillstånd.

Tidsfristen för inlämnandet av utlåtande har förlängts till 7.11.2024.

Lovisa Hamn Ab har ett miljötillstånd för lagring och hantering av återvinningsbränslebalor beviljat av Regionförvaltningsverket i Södra Finland (28.3.2022, nr 89/2022, ESAVI/15469/2021, tillståndsvillkor K2). Tillstånd att inleda verksamheten beviljades 22.6.2022 (nr 197/2022, ESAVI/19992/2022).

Vasa förvaltningsdomstol har genom sitt beslut 141/2024 av 8.2.2024 ändrat tillståndsvillkoren K1 och K2. Tillståndsvillkor K2 har ändrats så att det har fastställts en årlig maximimängd på 50 000 ton för det cirkulära bränsle som lagras och lastas i hamnen.

Två besvär över Vasa förvaltningsdomstols beslut är anhängiga vid högsta förvaltningsdomstolen. Lovisa hamn Ab har i sina besvär (dnr 652/2024) i första hand yrkat att tillståndsvillkor K2 ska slopas helt och i andra hand att tillståndsvillkor K2 ändras så att det i hamnen får lagras och lastas högst 250 000 ton SRF- och RDF-balar per år och andra cirkuläreconomiska komponenter i enlighet med utbud och efterfrågan. Lovisa kultur- och miljöförbund, Valkom Byaförening rf och Köpbacka byaförening (nedan: föreningarna) har i sina besvär (dnr 662/2024) yrkat att miljötillståndet ska upphävas och omprövas samt att det tillstånd att inleda verksamheten som beviljats Lovisa Hamn Ab ska återkallas.

Högsta förvaltningsdomstolen har meddelat Lovisa stad att Lovisa hamn Ab i besvärssärendet 652/2024 har lämnat in en återkallelse av ansökan om besvärstillstånd och en återkallelse av besvären till högsta förvaltningsdomstolen.

Eftersom ansökan om besvärstillstånd och besvären i ärendet 652/2024 har återkallats, finns det inget behov för staden att ge ett utlåtande med anledningen av dem.

I fråga om ansökan om besvärstillstånd och besvär från föreningarna (och andra personer som eventuellt har anslutit sig till föreningarnas besvär) konstateras följande:

I 190 § i miljöskyddslagen föreskrivs om sökande av ändring i ett beslut som en myndighet har meddelat med stöd av lagen i fråga. Enligt paragrafen ska besvär anföras över ett myndighetens beslut hos Vasa förvaltningsdomstol på det sätt som anges i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

I 191 § i miljöskyddslagen föreskrivs om besvärsrätten. Besvärsrätt har utöver den som är part och den kommun där verksamheten är placerad

bland annat registrerade föreningar och stiftelser vars syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivselen i boendemiljön och inom vars verksamhetsområde miljökonsekvenserna uppträder.

Enligt 109 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden får besvär över ett beslut av en förvaltningsdomstol anföras av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet samt av den om har besvärsrätt enligt särskilda bestämmelser i lag. Den myndighet som har fattat det ursprungliga förvaltningsbeslutet har rätt att anföra besvär över ett sådant beslut av förvaltningsdomstolen genom vilket domstolen har upphävt myndighetens beslut eller ändrat på det. En myndighet får även anföra besvär över ett beslut om överklagandet är behövligt med anledning av det allmänna intresse som myndigheten ska bevaka.

Eftersom det är fråga om fortsatta besvär hos högsta förvaltningsdomstolen, har endast den som anfört första besvär, det vill säga den som anhängiggjorde förvaltningsärendet genom besvär (Lovisa Hamn Ab), besvärsrätt med stöd av allmänna förvaltningsrättsliga principer.

Föremål för besvären är Vasa förvaltningsdomstols beslut 141/2021 av 8.2.2024, vilket Lovisa Hamn Ab har överklagat. De ifrågavarande föreningar som anfört besvär (och de personer som anslutit sig till besvären) har inte överklagat miljötillståndsärendet hos förvaltningsdomstolen. Således ska de besvär som föreningarna anfört hos högsta förvaltningsdomstolen avvisas, eftersom föreningarna (eller de personer som anslutit sig till föreningarnas besvär) inte har besvärsrätt.

I det fall att högsta förvaltningsdomstolen anser att föreningarna (eller de personer som anslutit sig till föreningarnas besvär) trots allt har besvärsrätt konstateras följande:

Om högsta förvaltningsdomstolen trots det som anförts ovan anser att föreningarna (eller de personer som anslutit sig till föreningarnas besvär) har besvärsrätt i ärendet, ska yrkandet om upphävande av miljötillståndet och ny behandling av ärendet samt återkallande av tillståndet att inleda verksamheten ändå avvisas i sin helhet.

Vasa förvaltningsdomstol har ändrat tillståndsvillkoren K1 och K2 i det miljötillstånd som Regionförvaltningsverket i Södra Finland beviljat. Vid Vasa förvaltningsdomstol har ingen part yrkat att miljötillståndet ska upphävas och behandlas på nytt, och därför har Vasa förvaltningsdomstol inte heller prövat sådana yrkanden. Högsta förvaltningsdomstolens prövnings- och beslutanderätt begränsas högst till prövning av tillståndsvillkoren K1 och K2, och till övriga delar ska besvären lämnas utan prövning. Eftersom föreningarna (eller de personer som anslutit sig till föreningarnas besvär) inte ens har sökt ändring i tillståndsvillkoren K1 och K2, ska besvären avvisas som sådana.

I övrigt konstateras följande om Lovisa Hamn Ab:s verksamhet och det beviljade miljötillståndet:

Utöver annan service erbjuder Lovisa Hamn Ab en hamnserviceplats för cirkuläreconomiska produkter och utvecklar kontinuerligt sin hamninfrastruktur så att den ska motsvara kundernas behov. Användningen av återvinningsbränslen ersätter fossila energiformer och främjar uppnåendet av miljö- och klimatmål på en nationell nivå. Den energi som importeras via Lovisa hamn har en betydande inverkan på

kostnaderna för den energi som produceras och på försörjningsberedskapen när det gäller energitillräcklighet.

Bestämmelser om grunderna för beviljande av miljötillstånd finns i 49 § i miljöskyddslagen. För att miljötillstånd ska kunna beviljas krävs det enligt denna paragraf att verksamheten, med beaktande av tillståndsvillkoren och verksamhetens placering, bland annat inte medför olägenhet för hälsan eller för naturen och dess funktioner, minskar den allmänna trivseln i miljön eller medför risk för det eller medför sådant oskäligt besvär som avses i 17 § 1 momentet i lagen angående vissa grannelagsförhållanden. Enligt 52 § ska ett miljötillstånd förenas med villkor om hindrande av förorening, och dessa kan gälla till exempel åtgärder för att förebygga eller minska förorening av miljön och risken för sådan. Miljötillståndet kan också förenas med villkor för förebyggande och begränsning av utsläpp samt uppsläppsstället.

Vasa förvaltningsdomstol har ändrat tillståndsvillkor K2 i miljötillståndet så att det har fastställts en årlig maximimängd på 50 000 ton för lagring och lastning av SRF- och RDF-balar. Maximimängden gäller inte andra cirkuläreconomiska produkter. Denna maximimängd ska med fog anses säkerställa att ändringen inte medför sådana förbjudna konsekvenser som avses i miljöskyddslagen eller någon annan lag. Som motivering hänvisas till de grunder som lagts fram i Vasa förvaltningsdomstols avgörande. Det finns ingen orsak som grundar sig på miljöskyddslagen att i större utsträckning begränsa kapaciteten i Lovisa Hamn Ab:s verksamhet och därmed äventyra en ändamålsenlig organisering av hamnens verksamhet.

Kompletterande material:

Ansökningar om besvärstillstånd och besvär med bilagor

Återkallande av Lovisa Hamn Ab:s ansökan om besvärstillstånd och besvär över Vasa förvaltningsdomstols beslut 8.2.2024 nr 141/2024, dnr 583/2022

Föredragning

Stadsdirektör Tomas Björkroth

Förslag

Stadsstyrelsen yrkar att högsta förvaltningsdomstolen avvisar ansökan om besvärstillstånd och besvaren i ärendet dnr 662/2024 i sin helhet och hänvisar som motivering till yrkandet till beredarens ovan angivna bemötande.

Stadsstyrelsen beslutar att den inte ge något utlåtande i besvärsärendet dnr 652/2024 eftersom ändringssökanden Lovisa Hamn Ab har meddelat att ansökan om besvärstillstånd och besvaren har återkallats.

Paragrafen justeras omedelbart.

Behandling

Fredrik Böhme anmälde jäv (grund: jäv på basis av generalklausul) och avlägsnade sig från sammanträdet för den tid som ärendet behandlades klockan 19.42–19.44.

Stefan Thesslund anmälde jäv (grund: jäv på basis av generalklausul) och avlägsnade sig från sammanträdet för den tid som ärendet behandlades klockan 19.42–19.44.

Beslut

Beslut enligt förslaget.

Paragrafen justerades omedelbart.